

Projekts Nr.10.1.3.0/18/TP/002

FINANŠU NOZARES ASOCIĀCIJA

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Princips “Pazīsti savu darījumu partneri” – priekšnoteikums projekta finansēšanai

Jānis Brazovskis

Finanšu nozares asociācijas valdes loceklis

Iepirkumu uzraudzības birojs, 20.11.2019

«Know your customer»/ «zini savu klientu» prasības bankām

- Jāzina, kas ir bankas klienti, darījumu partneri,
- Jāsaprot, kādiem mērķiem klients izmanto bankas vai finanšu iestādes pakalpojumus.
- Jāpārzina klienta veikto darījumu ekonomiskā būtība.
- Kā arī atsevišķos gadījumos jāpārlicinās, ka klienta naudas vai citu līdzekļu izcelsme ir legāla.

- Informācija, ko banka no saviem klientiem iegūst atbilstoši [Kredītiestāžu likuma](#) 62. panta piektajai daļai ir neizpaužamas ziņas. Par šādu ziņu izpaušanu persona var tikt saukta pie kriminālatbildības.
- NILLTFNL 28. panta pirmā daļa nosaka pienākumu klientam sadarboties ar banku un sniegt tās pieprasīto informāciju un dokumentus par patiesajiem labuma guvējiem (gadījumos, ja klients ir juridiskā persona, vai darījumi tiek veikti citas personas labā), veiktajiem darījumiem, saimniecisko, personisko darbību, finansiālo stāvokli, naudas vai citu līdzekļu avotiem.
- Gadījumā, ja klients atsakās sadarboties ar banku un nesniedz tās pieprasīto informāciju/ dokumentus, vai nesniedz to pietiekamā apjomā, kredītiestādei (citai finanšu iestādei) ir pienākums lemt par darījuma attiecību izbeigšanu. Kā arī pieprasīt klienta saistību pirmstermiņa izpildi, ja klientam ir saistības pret konkrēto banku vai finanšu iestādi.

«Know your customer»/ «zini savu klientu» - ko banka noskaidro

- Kas ir klients? – uzņēmums, NVO, dzīvojamo māju apsaimniekošanas biedrība, pilsabiedrība.
- Ar ko nodarbojas klients? –saimnieciskā darbība, adrese saimnieciskajai darbībai.
- Kādi ir klienta finanšu rādītāji? – vai notiek/ nenotiek uzņēmējdarbība?
- Kas ir klienta īpašnieki/ patiesie labuma guvēji?
- Kāda ir klienta līdzekļu izcelsme? – uzkrātie līdzekļi, aizdevums? Ja aizdevums, tad no kā? Ziedojumi (no kā?). Ieguldījums pamatkapitālā no īpašnieka u.c.
- Kāda informācija ir pieejama par klienta īpašniekiem/patiesajiem labuma guvējiem? (negatīva informācija netiek vērtēta pozitīvi, bet daudzmiljonu projektā arī nozīmīgas publiskas informācijas trūkums nav bonuss).
- Kāda ir darījumu struktūra? (vienkārša, sarežģīta, caurspīdīga, necaurspīdīga, u.t.t.)

Piemērs: Darījuma struktūras izvērtējums

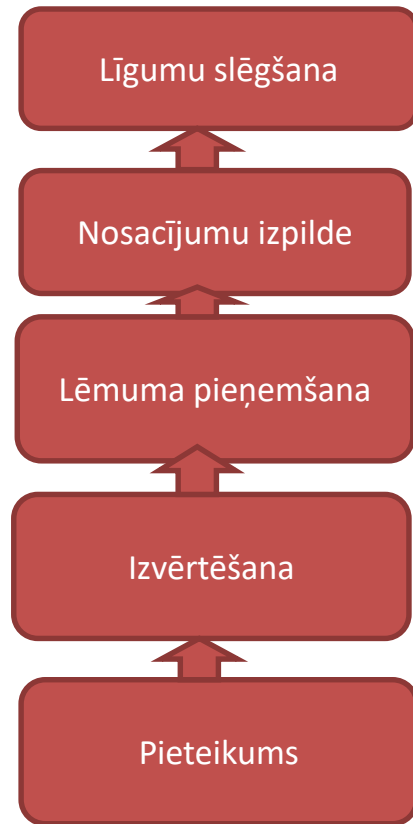
Līgumu slēgšana, atbalsta saņemšana

Nosacījumu izpilde pirms līguma

Izvērtēšanas rezultātā izvirzīti priekšnosacījumi atbalsta saņemšanai

Atbilstība ES fondu programmu kritērijiem, publiskā iepirk. likumam, Sankciju likumam u.c. normatīviem aktiem.

ES fondu projekta pieteikums

Līguma slēgšana, finansējuma izmaksā

Nosacījumu izpilde pirms līguma

Priekšnosacījumi, kas jāizpilda pirms noslēgt finansējuma līgumu

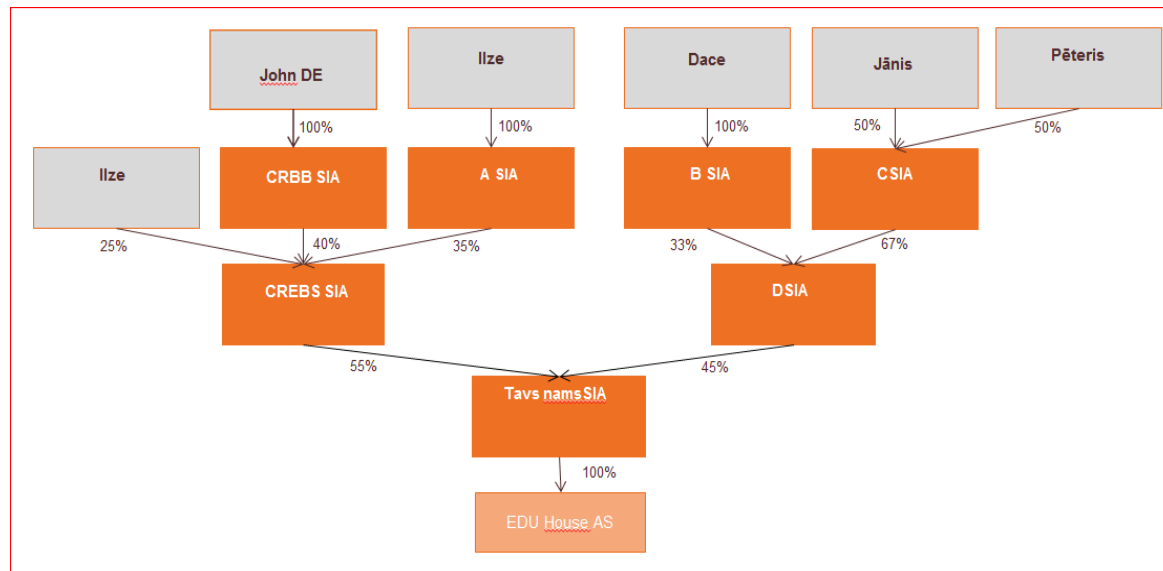
- Klienta atbilstības izvērtējums («Pazīsti savu klientu», PLG struktūra u.c.)
- Uzņēmuma finanšu analīze, spēja uzņemties saistības, pašu ieguldījums, **t.sk. publiskajām kapitālsabiedrībām pašvaldību funkciju deleģējuma lēmumu un līguma analīze, dalībnieku galvojumi, ieguldījums pamatkapitālā** (ja nepieciešams) u.c.
- Investīciju projekta analīze atbilstoši nozares specifikai, ES fondu līdzfinansējuma nosacījumi
- Iepirkums – process un Klienta izvēlētie sadarbības partneri**

Klienta pieteikums finansējumam

Galvenie aspekti, kas Latvijas uzņēmumam var liegt sadarbības uzsākšanu un kas tam jāizvērtē pirms sadarbības uzsākšanas ar bankām:

- nepārskatāma īpašnieku struktūra (uzņēmums pieder ārzonas struktūrām, čaulām);
- neskaidra līdzekļu izcelsme;
- business nav reāli saistīts ar Latviju (tikai norēķinu centrs, piemēram, pircēji Ķīnā, piegādātāji NVS, darbība caur Lietuvas ostu);
- patiesie labuma guvēji – nerezidenti no valstīm ar augstu korupcijas risku, piemēram;
- neskaidra līdzekļu izcelsme, par kuru iegādāts aktīvs (nekustamais īpašums, piemēram), no kā tiek gūti ienākumi;
- uzņēmumi pieder vai ir saistība ar politiski nozīmīgām personām jeb personām, kas pakļautas augstam korupcijas riskam;
- uzņēmums pieder vai ir saistība ar starptautisko finanšu sankciju sarakstos iekļautām personām vai uzņēmumiem (PLG noskaidrošana).

Piemērs: Patiesie labuma guvēji – fiziskas personas

Patiesais labuma guvējs:

FIZISKĀ PERSONA – KOMERSANTA (JURIDISKĀS PERSONAS) ĪPAŠNIEKS VAI KONTROLĒJOŠĀ PERSONA, TAJĀ SKAITĀ PERSONA:

- kurai tieši vai netieši pieder vairāk nekā 25 procenti no komersanta (juridiskās personas) kapitāla daļām vai balsstiesīgajām akcijām;
- kura tieši vai netieši kontrolē komersantu (juridisko personu).
- kurai pieder juridiskais veidojums, kas nav komersants vai juridiskā persona;
- kuras interesēs ir izveidots vai darbojas juridisks veidojums, kas nav komersants vai juridiskā persona;

Piemērs – ja ES fondu saņemšanai piesakās uzņēmums Tavs nams SIA, tad uzņēmuma PLG, kam pieder vairāk kā 25% no uzņēmuma Tavs nams SIA būs Ilze.

Uzņēmuma reģistra un bankas darbības PLG noskaidrošanā atšķiras – Uzņēmumu reģistrs vadās pēc personas sniegtās informācijas, savukārt bankai jāvadās ne tikai no reģistrētās informācijas Uzņēmumu reģistrā, bet arī jāveic detalizēta izpēte, nodrošinot finanšu līdzekļu izcelsmes un rīcības ar tiem pārbaudi.

https://www.ur.gov.lv/media/1625/plg_ur_lka.pdf Finanšu nozares asociācija „Patiesais labuma guvējs”

Paldies!

ATKLĀTĪBA

SADARBĪBA

ATBILDĪBA